

DANIČA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj XIII.

V Ljubljani 22. listopada 1860.

List 24.

Biser in oblačilo derištra.

Pismo sv. Hilarija Poitierskiga do njegove hčere *).

Hilarij pošlje svoji hčeri Abri pozdravljenje v Gospodu.

Prejel sim tvoje pismo, iz kteriga povzamem, de si nedoučakana srečniga trenutka me zopet viditi, in tega sim globoko prepričan, ker tudi jest dobro vém, kako zaželena je pričujočnost njega, kogar kdo resnično ljubi. Ne misli pa, de ko sim deleč od tebe, ne mislim na tvojo srečo; še le goreče želim, de bi ti prav srečno in prav sveto življenje imela.

Zvedil sim bil novico, de je mladenec, ki ima v posesti biser in oblačilo neprecenljive vrednosti, in de kogar bi doletela imenitna sreča, oboje od njega dobiti, bi vse bolj obogatel in se osrečil vse bolj, kakor ko bi bil lastnik vseh človeških bogastev. To zaslišavši, sim se precej podal na pot, po obilno dolgim in trudnim popotvanji mi je bilo dano pred njegovo obličje priti, ali de sim ga le vidil, sim se v nesvesti na zemljo vergel; zakaj, de ti resnico povém, bil je pred menoj mladenec take in tolike lepote in častitljivosti, de zmed vseh ljudi ne najdem tako serčniga in pogumniga, ki bi se mu mogel vstrič postaviti. Me v tem stanu vidivši, ukaže vprašati, kaj de hočem; in jest mu odkrito odgovorim, de so mi veliko pravili od njegoviga biserja in od njegoviga oblačila, in ker imam edino hčer, ki jo priserčno ljubim, sim to pot storil prav nalaš iz tega namena, de bi zanjo pridobil ta biser in to oblačilo. Na vso moč sim se jokal in ječel in zdihovaje sim noč in dan prosil, de naj se da ginuti k usmiljenju do mene in naj usliši mojo prošnjo.

Poslednjič je on te-le kratke besede spregovoril (zakaj ta mladenec je silno dober, še celo ni ga boljšiga od njega): Poznaš-li ti ta biser in to oblačilo? In jest mu rečem: Veliko lepiga so mi pravili od le-uniga in od le-tega, in vse sim do čistiga in do živiga verjel; tudi vém, de bi bil popolnoma srečin, kogar bi zadela dobrota, de bi ji imel. Mladeneč nato zapové svojim služabnikom, naj

mi té prečudni reči pokažejo, kar se je tudi precej zgodilo. Vidil sim narprej oblačilo: o hčerka! vidil sim, česar moje besede ne morejo izreči. Vsaka tudi nar prelepši židana roba, ako se primeri z njegovo lepoto, je le bodeč hodnik. Sam sneg, ako se njegovi belini vstrič postavi, je viditi kakor temen. Tudi zlato, ako se mu nasproti dene, je viditi svinčene barve. Ob kratkim rečem: nobena reč se mu ne more enačiti. Potem sim se ozerl na biser, in kar na zemljo sim padel; njegovo presvitlo sijanje tako v oči zablisi, de jih nihče ne more vanj imeti vpertih; zakaj vse lepotije na nebu, na zemlji, na morji niso nič proti opanljivi lepoti tega bisera.

In ko sim bil tako stermeč in sklonjen, mi nekdo pričujočih neslednje besede reče: Vidim, de si ti zares dober in skerben oče, in de boš imel zmiraj več želje, priti v posestvo tega bisera in te obleke, ti bom še razodel, koliko dobroto, prid in korist vsaktero v sebi ima. Pervič, obleke nikoli molj ne je, dolga noša ne umaže, terpež ne prehudi, nesreča ne vzame; temuč ostane zmiraj taka, kakorsna je. Biser pa ima to moč, de se ne stára, ne zboli in ne umerje, kdor koli ga nosi; v tem biseru namreč ni nič, kar bi moglo telesu škodovati, mu zdravje napraviti ali smert nakopati. Ko sim bil vse to previdil, se mi je zmiraj več in silno hrepenenje vnelo, de bi pridobil biser in obleko, vnovič se veržem pred mladenca in začnem ga z nar bolj živimi prošnjami nadlegovati in klicati: O sveti Gospod, skaži mi dobroto, ki te prosim, imej usmiljenje, ki te nadlegovam; ako mi ne daš tega bisera in te obleke, ostanem za vselej čisto nesrečin človek, in le pregotovo previdim, de se mi bo moja še živa hči zgubila. De ta biser in to obleko dobim, sim pripravljen hoditi na romanje do poslednjiga zdihljeja mojiga življenja, in če je treba, tudi svoje življenje dati. Ti veš, o Gospod, de moja navada ni lagati.

Kadar je mladenec te besede slišal, mi reče vstati in tako le spregovoril: Tvoje prošnje in solze so me ginile, in dobro je za-te, de si veroval; in ker si mi rekel, de si pripravljen tudi življenje dati, ti nisim nasproti, de bi te ne uslišal, ali poprej ti moram tudi svojo voljo še povedati. Obleka, ki ti jo imam odmenjeno, je take lastnije, de je ne more imeti, kdor bi totel drugo pisano, ali židano, ali z zlatam vdellano nositi; temveč moj namen je, de jo dati le samo tistimu, kteri je zadovoljin se oblačiti prav v priproste oblačila natorne barve in nizke cene. Biser pa ima v sebi to posebno, de ga ne more imeti, kdor ima že drugi biser, ker vsi drugi biserji so z zemlje, iz morja; v tem ko je pa moj, kakor sam vidiš, silo svitel, neprecenljiv, nebesk; torej se ne more med druge mešati. Vse, kar koli je mojiga, nima nič občinskiga s tem, kar je ljudskiga; zakaj kdor je v posestvu mojiga bisera in moje obleke, je vedno v nar boljšim zdravji, njegovo obličje se z leti ne stára, in smert nima oblasti čez-uj. Po tolikih tvojih pregorečih prošnjah sim res nagnjen te uslišati; ven-

*) Sv. Hilarij, od neverških staršev rojen, je bil od Bega na pot resnice zaverjen, ker je po resnici hrepenel, kakor sam pripoveduje. Ko še ni bil škof, je bil v zakonskim stanu in je imel več otrok. V svojem pregnanstvu je slišal, de se hoče njegova hči omožiti; on pa bi bil rad, de bi bila vedno čista devica ostala. Neprenehano je torej molil, de bi ji to milost od Boga sprosil, in pisal ji je ginljivo neslednje pismo, v kterim ji je z gorečimi besedami razložil visoko visoko imovitnost deviške čistosti in ji pokazal veliko plačilo, ki ga je Jezus obljubil svojim ljubljenim nevestam. Hči je poslušala svet svojiga očeta in umerla je ko svetnica vprič svojiga očeta o njegovi povernitvi iz pregnanstva. Nekteri dvomijo, če je to pismo res sv. Hilarij pisal, toče že v 6. stoletji pripoveduje pisavec Fortunat, de ob njegovih časih je bil izvorni list kakor biser hranjen v Poitierski (poitierski) cerkvi, kjer je sv. Hilarij škof bil; torej so dvomi prazni.

der pa se moraš poprej ti sam prepričati, če se bo tvoja hči hotla tem pogodbam podvreči, ali ne? Ako se ona z dobro in prosto voljo odpove pisanim in z zlatam olišpanim oblekam, in ako ob enim obudi večno zamerzo zoper vse druge bisere, po tem takim ti bom dovolil, kar tako v živo prosiš.

Ko je bil dogovoril, sim ves vesel hitel ti to pismo pisat, in prosm te s solznimi očmi, tudi ti si od svoje strani na vso moč prizadevaj, de si zaslužiš ta biser in to obleko. Boga nebés in zemlje pokličem na prico, de jih ni dražjih dobrót od tega bisera in te obleke, in de je samo na tebi, ji pridobiti. Ako bi kdo prišel in ti ponudil drugo oblačilo, zidano, ali pisano, ali z zlatam olišpano, reci mu kar naravnost: Jest pričakujem družiga oblačila, zavolj kteriga že dolgo časa in v daljnih krajih živijo moj oče od mene ločeni, oblačilo, ki ga ne morem doseči, ako si drugo tegnem. Zame je zadosti ovčja volna, zame je zadosti kaka tkanina kakorsne si bodi naj nižji cene; zatorej po nicimur ne hrepenim razun le po tem, ktero pravijo de se ne more ne umazati, ne stergati, ne ponositi (dognati). Ako bi ti nadalje kdo hotel zročiti biser, de si ga obesi na vrat, ali deni na perst, mu zamoreš prav odkritoserčno reči: Ti slabi in zanikarni biseri mi ne smejo biti v spotikljej; pričakujem pa družiga lepsiga, naj koristnisiga, neprecenljiviga bisera. Jest se na svojiga očeta zanesem; zakaj tudi oni so se zanesli na njega, ki jim je to oblubo storil. Za ta biser, kakor so pisali, so pripravljene celo umreti; tega samiga tedaj jest silo nečoučakano pričakujem, po njem samim hrepenim, ker on sam je zmožin, me k zveličanju pripraviti ter mi večno življenje doseči.

Glej tedaj, o hči, to mojo pregorečo željo spolniti, beri pogosto in z vso zvestostjo to moje pisanje, stori vse kar koli moreš, de si ta biser in to oblačilo pridobiš. Nič ne oprasuj, kaj de kdor si bodi misli, piši mi sama, kolikor znaš pisati, če je tvoja volja odkritoserčna in terdna, si te reči pridobiti. Ako teh dveh večkrat imenovanih reči v resnici želiš in svesto pričakuješ, si pač zamoreš misliti, s kako in koliko zadovoljnostjo bom hitel od tod popotvati te objēt, in potem ti bom razodel, kdo prav za prav je ta mladenec, kaj de hoče, kaj obeta, in koliko je vredin. Za zdaj ti pošljem dve sveti pesmi, eno de jo bereš zjutraj in drugo zvečer, de se me boš vedno spominjala. Ako bi pa zavolj svoje še tako zgodnje mladosti ne mogla umeti ne pomena pésem ne lista, prosí naj ti ji tvoja dobra mati razlagajo, kteri po danih tolikih lepih zgledih čednosti z vso prisercnostjo žele, de bi te bili le edino za Bogá posadili na svet. Veliki predobrotljivi Bog, ki te je stvaril, naj blagovoli tudi zmiraj biti tvoj varh.“ (Iz Laškiga „Il buon fratello.“)

Še nekoliko iz življenja Gregorja Kemperle-ta.

Ne bo od več, če še nekoliko povém iz tega res lepiga življenja, ker prepričan sim, de bo vsim, posebno pa njegovim prijatlam in spoštovavcam všeč; veliko lepiga namreč in podbudljiviga se da še povedati, kar v prvim spisu nisim omenil, ali pa ne dosti obširno in določno. Tudi se bo s tem ovravalo, de se kaj vmes ne vrine, kar se res zgodilo ni, zakaj kmalo se kaj preveč reče, ali pa drugači, kakor je v resnici bilo, in gotovo se s tem nikomur prikupiti ne more, nar manj pa ljubimu ranjkimu, ki je že tako sam vedno raji manj veljal pred ljudmi, kakor je bil v resnici, in kakor zanesljivo upamo, tudi pri Bogu. Jest sim mu bil vedno blizo in verh tega so mi tudi druge pota odperte, de zanesljive reči od ljubiga prijatla pisati zamorem.

Ponižnost, pokorsina in živo, globoko in natančno spoznanje, v čimur je prava pobožnost, so bile perve in nar imenitniši prednosti tega blaziga mladenca. Mislil bi si kdo: to so čednosti, ki se vsak dan vidijo, toraj ni to nič

posebniga. Res navadne čednosti so to, ali le stopnje so mnoge, in veliko jih je, ki mislijo de jih imajo, ali komaj njih senca je to, s čimur se hvalijo, ker s tem že kažejo, de jih ne poznajo, in njih nerodovitno življenje spričuje, de jih res nimajo, zakaj kjer so te čednosti v resnici, so rodovitne. Zatoraj moramo pa od ranjega reči, de jih je v posebno veliki popolnamosti imel, ker so tako obiln sad obrodile. Gotovo, kdor ga je poznal in je z njim ali blizo njega živel, mora to poterđiti. Njegova ponižnost je bila tolika, de akoravno je bil čez vse in v vsih rečeh deleč spred, tako, de ni bila za tiste, ki so bili za njim nobena čast, se družiga ali tretjiga imenovati za nim, — zakaj preveč prostora, prevelik prepad je bil vmes. — akoravno, pravim, je bil tako visoko nad vsimi, vender ni dal tega nikdar nobenimu občutiti, kar se med mladimi, pa tudi še celo med starimi tako rado zgodi. In še več! Če ga je kdo zavolj njegovih, res nenavadnih sprednosti pohvalil, ali jih tudi le hvaležno spoznal in veselje nad njimi pokazal, je vedil on tako lepo in tako ljubeznjivo vse to od sebe odvreniti, in ne de bi bil reč zmanjševal, je vender samiga sebe tako nekako prijetno skriti in zmanjšati vedil, de je le še večji postal in le še večji spoštovanje pri vsacim zadobil. To bo vsaki mogel poterđiti, kdor ga je le količkaj poznal. Ali ravno ta njegova nenavadna ponižnost ga je pa tudi tako pohlevniga storila, de se ni nikjer v reči mešal, ki niso bile zanj. Res v šolah se mora večkrat viditi, nočem reči hudobno, pa vender lahkomišljeno ravnanje mladenčev. Tudi okoli njega ni bilo brez nič; ali on ni imel navade čez take reči se stresati in svarljivo zoper to se vzdigovati; on ni bahal s svojo pobožnostjo in ponižnostjo. Vse kar je storil v tacih okolišinah, ki pa niso bile pogostne, je bilo, de je s svojim vedenjem in obnašanjem pokazal, de mu to ni všeč; nekako milo je gledal vmes, če so se kake njemu neprijetne reči okoli njega godile in le malokdaj je kako svarljivo besedo rekel. Pa če se je tudi zgodilo, mu tega nikoli nikoli nobeden ni zameril ali ga zavračeval in mu kako neprijetno besedo rekel zavolj tega. Preveč smo ga vsi spoštovali in ljubili, in vem de tudi zunaj šole se mu nikdar ni kaj taciga primerilo. Saj vemo, de tudi lahkomišljeni ljudje, akoravno čednosti sami ne ljubijo in v djanji ne kažejo, jo vender nad družimi spoštujejo, če vidijo, de je resnična. K temu jih čednost, tako rekoč, sama sili. Ljubezen in e-poštovanje ste tudi ranjega povsod spremljale.

Če dalje njegovo pokorsino pogledamo, moramo reči, de je bila popolnoma. On, tako rekoč, še svoje volje imel ni; storil je vse kakor so drugi hotli in v predpostavljnih je spoštoval res Božje namestnike in v njih zapovedih je častil Božje naredbe, in spolnoval jih je kakor Božjo voljo, brez obotavljanja, natanko in pa moči zvesto. Rekel bi, de je še več storil, kakor bi bil mogel, ker njegovi natančnosti ni bilo kmalo zadosti; ali storil je vse s toliko priljudnostjo, de je moglo dopasti. Že celo v rečeh, ki je mislil, de niso zanj ali za druge nar boljši in ne nar koristniši, bodi si kar zdravje ali kaj družiga tiče, ni sebi nič zaupal. Kar so mu višji rekli, je storil in ni vprašal, zakaj tako? temuč vse kar v tacih okoljšinah sam pravi, de je storil, je to, de je molil za svoje višji, naj bi jih Bog razsvetlil, de bi ga prav vodili, in pristavi: „mora že Božja volja tako biti.“ Iz tega pa se lahko povzame, de tudi nikdar ni nič imenitniga storil, de bi se ne bil pred posvetoval s predpostavljnimi, in njim je potem popolnoma pokoren bil. Zato pa tudi ni iskal posebnosti v svoji pobožnosti, ampak v navadnih delih je bil tako natanko, de so dobile nenavadno podobo in čednost. Iz te njegove pokorsine smem povzeti, de tudi v delih pokore, ktere bi bil kje v svoji gorečnosti utegnil preojstriti, ni svojevoljno ravnal, in predniki in drugi, ki so mu imeli zapovedati, mu taciga kaj gotovo niso svetovali; in ko bi jih bil tudi prosil, bi mu ne bili dovolili, ker poznali so njegovo zdravje, in ve-

dili so, de bi mu bilo utegnilo škodovati. Kar jest vem, in kar sim od njegove nar bližnje okolice mogel zvediti, se tudi nič nenavadniga v tej zadevi pri njem našlo ni, in ne vem kdo bi kaj več o tem mogel vediti. (To zadeva nekatere pomote v poslednjim kratkim dostavku. Vr.) (Dalje prihodjić.)

Pismo iz Afrike.

Iz Asiuta na Egiptovskim smo dobili naslednji vneskozi mikavni list od 29. kimovca.

Hvaljen bodi Jezus Kristus in Marija!

Enajstiga kim. smo v Terstu zgodaj vstali in šli k sv. maši, potem se spravimo čez cule, jih denemo na vozicek, težak (fakin) jih do morja pelje in od tam v čolnici na parnik (vapor); gospod Napoli nas je do morja spremil, in je ves čas zlo za nas skerbel. Pervi, drugi in tretji dan je bilo na morji še dosti dobro, se vé, morska bolezen je bila že marsikteriga prišla, posebno naša dva tovarša, Avguština Heintz-a in Jan. Reimer-ja, ta dva sta jo dobila zlo zlo hudo, komej so tri ure pretekle, sta jo že imela, jest in pa Tirolec Jožef Sonnveber pa ves čisto nič ne. 13. ob 11. smo prišli pred otok Kerv (C-rfu.) Odzunaj je zlo lepo mesto, tudi znotrej ni tako slabo, vendar naše mesta so lepši; terdnjave so lepe in pa angleški soldatje; vse smo ogledali; 3 ure je barka stala; ta čas so oglje nabasali in potlej smo jo zopet odrinili. 19 popotnikov smo zgubili, smo pa zato 15 družih dobili, med njimi 4 angleške oficirje, ki so šli v Bombé (Bombay); vsih popotnikov skup je bilo 68, med njimi veliko Nemeov, tri Krajnice, ki so šli v Aleksandrijo služiti; 3 jezuiti, ki grejo v Bombé, dva sta Prusa, 1 Lah, 1 Hindostan, 16letin prav moder mladenček; pred 4 leti ga je njegova mati poslala z nekim jezuitam, ki je šel iz Indije na Bavarsko v Monakov. Tako se nas je privadil, de je zmirej pri nas, in pravi de hoče po vsaki ceni misijonar biti; govori nemško, francosko, angleško, laško, in svoj materni jezik. Bil je tudi belgijski konzul z ženo in zamurcam služabnikom, gre v Aleksandrijo, in še en drugi zamurec, in nekako 18letna zamurkinja. Na barki sim mogel zmirej harmoniko igrati, če ne, so pa otroci jokali, zmirej so bili pri meni, in tudi drugi so hotli poslušati, ker so bili poterti zavolj morske bolezni. Zadnje dni se je barka v srednjim morji strašno zibala; nič nisim mogel spati, ker taciga nisim bil navajen, in sim plajš vzel in šel na verh barke celo noč; spodej v kamricah je bilo še hujši; včasih so valovi tako pluskali čez barko, de se mi je serce treslo in zamizal sim; kapitan sam je rekel, de se slabo vozimo. V nedeljo zjutrej se je spravil mornarjev eden na jadrilo gledat, če se že kaj suhe zemlje vidi, pa sedel je, de se je navelical, in drugi je šel namesto njega; še le popoldan o politreh jo je zagledal, in ob 3 mi drugi; nar popred se je vidilo, kakor majhni beli grički, potlej zmirej več, in na zadnje celo mesto Aleksandrija, in ob 5 smo prišli do njega. Na enkrat je bilo vse polno malih čolnic okoli naše barke in Arabci so silili v parobrod, de bi kej nesli in nas na breg prepeljali. Bili so v rudečih kapah, pa eni tako raztergani, de je vse od njih viselo; vse sorte barve obrazov je bilo, rujavi, černi, beli. Jest bi bil rad jezdaril, pa moji tovarši so se tako oslov bali, de ni bilo nobeniga na osla spraviti, vsak se je bal, de bi z njega ne padel. Meni se je še dva dni potlej zmiraž zdelo, de se zemlja pod manož ziblje, in v sobi sim se večkrat prijel, de bi ne padel. V Aleksandrii smo bili le en dan, ker v torek o 1/2 9 smo mogli že naprej po železnici v Kairo, zato nisim imel veliko priložnosti mesto ogledovati; sej se mi tudi ni veliko ljubilo, prahú je bilo na ulicah toliko, de bi kmal oslepel. Ponoči so Arabci vso noč vpili, mende zato, ker so na straži; enkrat je eden sam zavpil, potlej pa kakih 15—20 na enkrat, vsako četert ure so se zaderli. Zjutrej ko se zbudim, sim bil poln rudečih pik; tako so me serbele, de

bi bil vso kožo s sebe raztergal. Zdaj so že malo minule; to, provijo Arabci, je od Nila, ker ga piti nismo navajeni; barvo ima voda tako, kakor rujavo usnje, in tako moramo piti; pogledati je ne smé preden jo pije; jest sim se kaj branil, ker sim tako bistre, čiste in zdrave gorenske vode navajen, pa zdaj že gre. 18. kim. smo se peljali v Kairo. Tukaj se veliko bolj hitro pelje, kakor pri nas. Zraven železnice je tudi velika cesta Arabcov; včasih smo srečali po 50—100, enkrat sim štel 112 kamel; ne vem kam grejo? Lepo je to žival viditi, ki je velika dobrota za té ljudi, — tako gré mirno in pohtevno, se ne ozrè nikamor, ena za drugo, in ena za drugo je privezana. Polje je kej rodovitno viditi, vse polno dure (nekaciga sirka), in palmovih drevés. V vozovlaku sim harmoniko igral; ko smo na kako postajo (stacion) prišli, sim imel koj dosti poslušavcov; na enim stacionu je pustil vikši (šef) staciona neke minute lukomatijata delj počivati, de je poslušal harmoniko in je svojim sosedam razlagal in se začudoval; potlej se je prav lepo zahvalil, matija je zažvizgal in šli smo do Kaire. Na kolodvoru so nas čakali z osli; tukaj smo jih zajahali, tode le jest, Tirolec in pa Hindostan (Indijan), una dva si še nista upala, in sta rajši za nami tekla. Na tih oslih se mi prijetniši zdi jezdariti kot pri nas na konjih; tako lepo nese, in za vsak kot vé; moje noge so precej dolge, in sam sebi sim se smejal, ker lahko bi bil pod trebuhom osla, ki je majhen, vozil z nogami naredil, tako deleč so doli visele.

Kairo se meni zlo lepo mesto zdi. Minaretov (turnov turskih mošej) ima, kakor oo. franciskani pravijo, pri 300, hiše so po 2, 3 stropja visoke, strehe ravne, okoli mesta polno lepih vertov, hiše; proti juterni strani na griču stoji turska mošija, ki ji pravijo alabastrova džamija, z dvema minaretama kakor sveči, in tankima od deleč kakor smreki. Oo. franciskani so nas zlo prijazno sprejeli, ves čas smo pri njih stanovali. Komej k njim pridemo, pribiti Arabec Mardrus, misijonski opravnik (agent), prav čeden in dober mož, in nam pokaze pismo, v katerem častiti gosp. provikar pišejo, de moramo koj koj naprej, ker nas zlo potrebujejo, in se bodo potlej v Hartum podali in morebiti še naprej, vidit kako je z misijonom. Bil se je že z Arabcam pogodil, de nas bo do Asvan-a saboj vzel, ki bo blago kupčevavcu do Kordofan-a peljal, in tudi ni več tirjal kakor 300 piastrov; ko bi bili pa svojo barko najeli, bi bili mogli 1000 piastrov plačati; v 25 dnevih, če bo dober veter, bomo v Asvan-u, je Arabec rekel. Naproti nam ni nihče prišel; arab-ko in laško nihče ne zna, de se umevamo, si le kažemo kakor mutci. Eden tovaršev zna francosko, pa kaj pomaga, ker na barki družiga jezika ne znajo kakor arabskiga. Orožja družiga nimamo kakor palice in polkarje ali majhne nožke; tako smo sami med temi črnaki, ki nas lahko prodajo, ker nihče jih ne umé. Kapitan je raztergan, de vse od njega visi, in drugi, na pol nagi, zméraj beračijo, zdaj kruha, zdaj tobaka i. t. d.

Devetnajstiga popoldan ob 2 smo jezdarili mi 4, Indijan in eden patrov franciskanov, Nemeec, k Marijnimu drevesu, poldrugo uro od Kaire. Mravlje so me sprehajale, ko do drevesa pridem, ker mislil sim; ravno tukaj je Marija z Jezusam in Jožefam počivala, ko so v Egipt bežali. V lepim vertu stoji drevo, vse obrezano, pa venter zmiraž cvete, poganja in sad rodi (divje smokve ali fige.) Veliko perja sim si natergal za spomin, če kedaj nazaj pridem, ako Bog hoče, de bom mogel komu v spomin kej dati. Ko smo malo pomolili, smo šli zopet nazaj v Kairo. Ko je solnce za božjo gnado šlo, smo šli na turn franciskanški, s kteriga je lep pregled čez vse mesto; ravno ob tem času so tudi z minaretov začeli vpiti, de naj grejo turki molit. Bil sim harmoniko saboj vzel in igral; kar so se lepo začeli turki in turkinje pomaljšati in na strehe laziti poslušat to čudno muziko, mende njim še ne preveč znano, ker so mi z rokami migali, de še še; dokler se je kaj vi-

dilo sim igral. Drugi popoldan smo šli z nemškimi patram k alabastrovi mošeji in k Jožefovi šterni ali ječi. Zlo je lepa, ima veliko kuplo, in na vsaki strani 3 male, vseh 7, pozlačeno prižnico, po tleh so pregrinjala pogernjene, na desni strani prec pri vratih je grob Mehmet-Ali-ta, ki je to mošejo zidal. Prejden smo smeli v vanjo, smo se mogli pri šterni na dvorišu umiti in si na noge cunj navezati; obut s samimi škornjami ne sme nihče vanjo; cunje na noge ali pa bos. S tega griča se vse veliko mesto lepo vidi, in na zahodni strani 3 piramide, kakor griči velike. Potem smo šli k Jožefovi šterni; strašno je globoka, in zgoraj vlečejo voli vodo iz šterne. Tukaj je vse zlo drago; če le kak Arabec kaj stori ali pokaže, že hoče 2, 3, 4 piastre; osle jezdariti je pa dober kup, $\frac{1}{2}$ ure piaster. — 22. smo šli v barko; Mardrus opravnik in Hindostan sta se z nami do stare Kaire peljala, tam smo se s težkim sercam ločili, ker oba sta bila tako ljubeznjiva in postrežna. Mardrusu moram harmoniko narediti. Po Nilu se je prijetniši peljati kakor po morji, ker se barka vender tako ne ziblje. Pa komaj je bila ura 3 popoldan, je barka že v blato zabredla, in tako smo tičali do $\frac{1}{2}$ 6. ure. Jest in Prus sva hitro v Nil skočila in se kopala; do kolena sva bila v blatu, in komej 2 čevlja je bilo vode; Arabci so vlekli, vpili in tiskali, de je bilo joj. Zvečer sim se spravil na verh barke in sim na domovino mislil, kje sim bil pred enim mescom in kje zdej na sredi širokiga Nila? Na desni je polje veliko bolj rodovitno, kakor na levi; na levi so se začeli griči kuzati, in pri Minji so že precej visoki, pa vender le grobi prot našim goram; té so gole, naše polne zelenih dreves. V skale, namreč v gore pri Minji je polno vsekanih lukenj, stanovanj Arabcev. Na desni pred Minjem pol dneva smo vidili veliko goveje živine in šotore Beduinov, ki so pri živini, terdo ob Nilu. Živina ta je bolj velika in močna kakor naša, in bivolam podobna, več černe. Zvečer smo se mirno ulegli, pa le do dveh smo spali, ob 2 pa začne kapitan na naše vrata tako robencati, kakor bi bil ogenj v barki: pa ni bilo veliko manj; komej sim se zavedil; kaj je bilo? Voda je bila začela v barko teči, luknja je bila, spredej je blago že po vodi ležalo, in voda ga je vzdigovala! To je bil strah . . . , jest sim se bil tako ustrašil, de se nikoli tako ne, in si tudi ne vošim; Arabci so nosili posodo skup, de so vodo ven pljuskali, vpili de je bilo strah. Za skrinjice (kofre) Knobleharjeve sim se bolj bal kot za se; jest bi bil že plaval, pa kofri bi bili šli po Nilu, kakor jerbasček z Mojzesam. V 5 urah so jo izmetali, luknjo zamašili, de smo naprej mogli. Pri vsakim delu pojejo, in le v miloglaskah (moltonih) so vse njih viže; eden na bobnič (darabuka) tolče, drugi pojejo. 24. ob 7 so zopet v blato zabredli. Palme so na obeh straneh, vender na desni veliko več, in šterne ali vodne kolesa (sagge) so ena pri drugi, de Nil na polje zajemajo, take so kakor vage. Od Minja naprej so pa precej visoki griči na levi, tudi polja je več kakor spodej. Sladkornice ali cukrarnice je ob desni tudi veliko, sladkor (cuker) je pa bolj umazan, je le rujavobelkast. — 27. uro pred mestam Monfalut-am, ravno ko sim to pismo pisal, med 3 in 4 popoldan zagermi na sprednjim koncu barke, veter je tako močno v platna butil, de je jadrilnik zlomil in jadrila vse skup v Nil trešil. Zdaj smo bili pa dobri za en dan. K sreči je druga barka za nami prišla, de je našo za saboj vlekla; ker naši so vlekli v vodi in niso nikamor mogli. Ko na suho pridemo in v mesto gremo, si nekaj jaje kupit, naletimo ravno na svatovsko procesijo, ker tukej grejo po vsem mestu kadar se kdo oženi. Čudno je to šego viditi; napred so 3 fantini na bobne tolkli, drugi Arabec je imel v ustih 2 trobenti iz durove slame in je trobil; za njimi sta se dva stara moža z dolgima palicama bojevala; potem so štirje ladijo nesli in se za njo pulili, in trije za verv vlekli; za njimi sta 2 fantalina na eni kameli sedela in na 2 velika bobna z ohleskam na vso moč tolkla; potem so

šle 3 kamele okinčane s cunjami; za njimi ženin 14—15 letin in na konji lepo napravljen, in si je obraz z belo ruto zakrival, ravno tako 12—13 letna nevesta, ki je koj za njim jezdarila; ženske so procesijo sklenile in vpile, kolikor je iz gerla moglo, lu — lu — lu! Vse je skupaj vrelo, in ljudi je bilo, de so se komej skoz tisto ozko ulico tlačili; kakih 10 stopinj so šli in zopet postali. To pa ni dolgo terpelo, kar na konji turšk služabnik lepo oblečen prijezdari, in to derhal naprej zapodi; de bi se mu pa ne ustavljali, je imel 4 kavase (beriče) z lepimi rujavimi pušami saboj, kterih že morebiti let in dan osnažili niso. Mende so mogli že ves ljubi popoldan vpiti in rjuti, de so se že turki jih poslušati naveličali. Mesto je nesnažno, polno prahú, smradú, pocepane živali leže po ulicah. Nalaš sim pogledal v hišo, ki smo ravno memo šli; po tleh so ležali ljudje, pute, psi, koze, osli i. t. d. Zverh stréh so psi nad nami lajali; mende take obleke niso bili navajeni. Otroci so za nami letali, mene za sukno cukali, in vpili bakšiš, bakšiš (darilo)! Od mesta Asiut-a bom iz Šelala pisal, in od popotvanja do tje. Škatla z urami (ranje. prov. Knobleharja in družih misijonarjev) je že prišla, ki ste jo poslali, imamo jo že pri naših rečeh. Molite za me, in pozdravite gospode, ki me poznajo. Roko poljubim i. t. d.

Vaš hvaležni Kristijan Paier.

Roženkranc dvanajsterih zvezd

v namen sv. Očeta Pija IX.

Marijo, brez madeža spočeto in preblašeno Devico, so vselej in povsod v katoliški Cerkvi ko pribežališe grešnikov, tolažnico žalostnih in pomoč kristjanov spoznali, častili in v pomoč klicali. Torej so tudi Njih svetost Pij IX. v sedanjih hudih in nesrečnih časih pribežali k Marii, brez madeža spočeti, presveti Devici, Materi Jezusa Kristusa, in želijo, de bi se tudi verni z Njimi v molitvi zedinili, v Marijo ko od vekomaj izvoljeno in brez madeža spočeto Mater Božjo z velikim zaupanjem klicali in jo s silo prosili, de bi po Marii nar večji milosti polni, in po skrivnosti nar večji milosti pri Jezusu Kristusu, našim Bogu in Zveličarji, milost in usmiljenje dosegli, ter spreobrnjenje grešnikov, krivovercev, judov in nevernikov sprosili. V ta namen priporočajo, de naj bi, kteri želje sv. Očeta zvedo, v Njih namen na čast neomadežaniga Marijniga spočetja molili „dvanajstzvezdni roženkranc“ in ga tudi drugim priporočali.

Ta dvanajsterica obsega 3 očenaše, 12 česnamarij z dvanajsterimi skrivnostmi, in vero. Moli pa se takole: Nar popred se stori dobri namen, potem se molijo za vsakim očenašem štir česnamarije, s skrivnostmi, ki k njim gredo. Skrivnosti se precej k pozdravu: „Česena si Marija,“ pritikajo. Poslednjič se vera moli. — Dvanajstere skrivnosti so naslednje:

Oče naš . . .

Česena si, Marija „brez madeža spočeta,“ Gospod je s taboj itd.

Česena si, Marija „brez poželenja mesa,“ itd.

Česena si, Marija „brez otemnjenja uma,“ itd.

Česena si, Marija „brez nasprotvanja volje“ itd.

Oče naš . . .

Česena si, Marija „vsak čas brez greha“ itd.

Česena si, Marija „Devica pred rojstvom“ itd.

Česena si, Marija „Devica v rojstvu“ itd.

Česena si, Marija „Devica po rojstvu“ itd.

Oče naš . . .

Česena si, Marija „vselej v milosti rasteča“ itd.

Česena si, Marija „brez bolečin umirajoča“ itd.

Česena si, Marija „s telesam in z dušo v nebo vzeta“ itd.

Česena si, Marija „kraljica nebes in zemlje kronana“ itd.

Ÿ. Neomadežana si bila v svojim spočetju, o Devica!

R. Prosi za nas Očeta, cigar Sinú si bila Mati.

M o l i t e v.

O Bog, ki si po neomadežanim spočetji presvete Marije Device svojemu Sinu vredno prebivališče pripravil; prosimo te, kakor si njo vsiga madeža obvaroval, de tudi nas s pomočjo njenih prošinj k sebi pripelješ, po ravno tistim Kristusu, Gospodu našim. Amen.

Sklep. O Marija, brez madeža spočeta, prosi za nas, ki k Tebi pribežimo. Amen.

(Te besede se tudi večkrat čez dan priporočajo.)

Zročitev presvete Marii Devici.

Moja preljubeznjiva Mati in neomadežana Devica Marija! Glej, ki si v skušnjavah tega življenja ne morem sam pomagati; torej pribežim pod Tvojo brambo, in v Tvojo pomoč kličem. Vselej hočem v skušnjavah k Tebi klicati: Sveta Devica! skušnjave me napadajo, Tebi zročim svoje oči, svoje ušesa, svoje usta, svoje serce, obvaruj me vsiga greha. Pomagaj mi, o Mati, de Jezusa, Tvojiga Sina, svojiga Boga in Gospoda, nikdar s smertnim greham ne razžalim. Jezusov in Mariin hočem biti z dušo in s telesam. Amen.

Ogled po Slovenskim in dopisi.

Iz Ljubljane. Naš slavni rojak, mil. škof gospod Andrej Mešutar, oddelni prednik (sekcijski šef) pri ministerstvu bogočastja, vitez reda sv. Štefana itd., so se po dolgo dolgoletni cesarski službi v pokoj podali, zdaj ko je tudi ministerstvo bogočastja in naukov nehalo. Naj pristavimo, de zraven tolikih družih zaslug so se vse sploh visokospoštovani gospod z veliko gorečnostjo pečali tudi za afrikanski misijon. Pod njih predsedništvom je slavni odbor Marijine družbe zbiral denar iz vsiga cesarstva, sprejemal misijonarje in rokodelce in oskerboval vse misijonske potrebe. Bog daj slavnemu prečastitljivemu gospodu jubitantu veliko pokojnih dni!

Ljubljansko obertniško društvo v denarnih pripomožnih zadevah je djakovskemu škofu, milostl. gospodu Jurju Strosmajerju, poslalo z obilnimi podpisi ljubljanskih mestnjakov prevideno zahvalno pismo v slovenskim jeziku za njih marljivo prizadevanje za slovenski narod v državnim svetovavstvu.

Iz Ljubljane. Sv. Franciška dan so začeli pri č. oo. franciškanih pred mostam duhovno opravilo za brate in sestre tretjiga reda sv. Franciška, katero je bilo tudi pretečeni ponedeljik, to je, sv. Elizabete dan, in se bo odsihmal ob vsih večih godovih tega reda opravljalo. Bila je ob štirih zjutraj pridiga, katero so imeli sami gvardian, v. č. O. Kalist, in potem sv. maša, po kateri je veliko vernih k Božji mizi pristopilo. Opravilo je zato tako zgoodej zjutrej, de se ga zamorejo posli vdeleževati, ker so družniki več del iz tega stanú. Obilno veliko število vernikov je bilo pričujočih pri ti Božji službi in zanesljivo se bo ta imenitni red vnovič oživil in z Božjo pomočjo razširil. Sprejemajo pa v tretji red sv. Franciška ob vsih torkih v sakristii pri č. oo. franciškanih.

Posebna slovesnost v Naklim 23. kimovca 1860. Mislil sim, de bo kaka bolje zurjena roka popisala veliko in redko slovesnost, ki se je obhajala 23. kim. t. l. v Naklanski fari, pa zastonj; zatorej se prederzнем jo nekoliko popisati, de popolnoma ne zaspi. Ta dan so imeli v. č. g. fajmošter Blaž Blaznik drugo novo ali zlato sveto mašo. Več časa so se g. fajmošter veselili na ta čas, rekoč: Bog mi daj dočakati te sreče, de bi imel drugo novo mašo, potlej rad umerjem; zakaj nekoliko časa že so močno bolehal, nekoliko zavoljo starosti, in še več zavoljo mertvouda, kateri jih je enekrat napadel in so posebno v nogah močno oslabeledi. -- Pokanje možnarjev, klenkanje zvonov, lepšanje cerkve z mlaji, venci in druga oprava ter mnogo pripravlanje je že v saboto napovedovalo, de nekaj posehniga se

bo v Naklem godilo. Ravno tako tudi v nedeljo strel, zvonenje, zjutraj 6 svetih maš, prihod duhovnov od vsih krajev, vrenje ljudstva od vsih strani naznanja veseli dan. — Ob 10ih se podajo častiti zlatomašnik, spremljani od obilniga duhovstva, v procesii iz farovža v res lepo, prostorno, po moči ozaljšano, z ljudstvom nagruječeno cerkev. Pridši do velikiga altarja pokličejo v pomoč svetiga Duha, potlej se prične pridiga. Pridigar so bili prošt ljubljanske stoljne cerkve, veliki namestnik v. č. g. Anton Kos. Omenili so govornik, zakaj de se je danes tako obilno duhovstva in ljudstva sošlo, de vzrok tega je druga nova ali zlata sv. maša v. č. g. fajmoštra Blaža Blaznika, kateri so bili rojeni v selški fari, v mašnika posvečeni ravno ta dan pred 50 leti, po tem duhovni pomočnik v Kamniku, na Vačah, v Zagorji in na Raki. Od tod so prišli v Naklo za farniga oskerbnika, v kateri službi so bili 4 leta, potlej so bili izvoljeni za fajmoštra in nekoliko časa tudi za namestniga dekana, in to znaša 34 let, tedaj vsa služba v fari Naklanski čez 38, stari so 74 let. Opomnili so vis. čast. govornik velikih zaslug g. fajmoštra sploh, posebno pa za Naklansko faro, v kateri službi so imeli mnogo veselja, pa tudi mnogo žalosti in terpljenja, in de so v tem dolgim času veliko dobrega skazali farmanam: naj jim bodo torej hvaležni za dobrote, naj zlasti danes za nje molijo, naj jih nikoli -- tudi po smerti ne pozabijo, ter naj radi in hvaležno za nje prosijo pri Bogu. Po dokončani pridigi je bila slovesna zlata sv. maša, katero so častitljivi zlatomašnik, akoravno s težavo zavoljo bolehnosti, vendar srečno dokončali. Poslednjič so zahvalno pesem zapeli, se še tudi na leco potrudili, svojo ljubo čedico in drugo ljudstvo blagoslovit ter jim vsih zemeljskih in nebeskih dobrot prosit.

Po dokončani slovesnosti v cerkvi smo se pa spet v procesii podali v farovž in bili smo v hvaležnosti do Boga prijazno in dobro pogostovani od gostoljubniga g. fajmoštra, ter smo se z njimi vred veselili redkiga in srečniga dneva. Kako spoštovani in ljubljani so g. fajmošter, je spričevalo tudi veliko število duhovstva od bližnjih in daljnih krajev; zbralo se nas je bilo namreč že dopoldan 21, in popoldne so še vedno prihajali, de se je bilo število narastlo do kacic 30. Med njimi so bili že imenovani ljubljanski gospod prošt, Anton Kos, 3 dekani, namreč Krajnski, Trebanski in Ternovski, veliko fajmoštrov in družih duhovnov, med njimi tudi 6 rojakov Naklanske fare. Ta fara, desiravno majhna, zakaj šteje samo 1334 prebivavcov, se vendar sme ponašati z obilnim številam svojih duhovnih rojakov, de maloktera tako. V dobi, v kateri so č. g. f. Blaž Blaznik v Naklim, to je, v 38 letih, je ta fara štela 35 duhovnih rojakov, katerih je že 17 umerlo, in 18 je še živih. Med temi so prevzvišeni in mil. teržaški škof gospod Jernej Legat, doktor sv. pisma, učenik bogoslovstva v Tersti in častni korar ljubljanske škofije, v. č. g. Matija Leben, v. č. g. Ternovski dekan Anton Grašič, več fajmoštrov in družih duhovnov. Med svetnimi gospodi te fare, katerih se več našteva, je bil nar. slavnišji g. Voglar, ali kakor se je pozneje imenoval, Karbonarius, kateri je bil životni zdravnik rusovskega cara Petra I. Še je rodovina v malim Naklim, ki se imenuje Voglarjeva, v žlahti imenitnemu zdravniku in šteje zdaj dva duhovna. Močno smo pogrešali pri ti slovesnosti dveh posebno slavnih gospodov, in spostovavcov gospoda fajmoštra, namreč prevzvišenih milostnih škofov, ljubljanskiga, gospoda Jerneja Vidmarja, in Teržaškiga, gospoda Jerneja Legata, prvi rojak Krajnskiga mesta, in drugi fare Naklanske, ktera sta bila le s posebnimi zadržki odvernjena, de nista mogla ljubljeniga zlatomašnika s svojo prečastitljivo pričujočnostjo razveseliti. Prečastitljivi gospod fajmošter! Vsi, ki Vas poznamo, in posebno pa Naklančani, Vam vošimo mnogo let sosebno srečo na zemlji, in po smerti R. in p. Amen. J. Jazirk.

Prečastitimu
gospodu gospodu
BLAŽETU BLAZNIKU

fajmoštru v Naklem nad Kranjem,
o slovesni drugi novi maši 23. kimovca 1860.

Častita starosti je siva glava,
ki v nogradu Gospodovim se trudi;
Stoletja pol že memo mu odplava,
Ne vgame se nalogi blagi, hudi!
Z radostjo zre na leta pretečena,
V njih mnogo naukov biazih je vsadila,
Ki padale so v serca omečena,
Napák nezmeri prostor je trebila.

So hude, revne in težavne leta,
Prišle sred truda polniga mu dela,
Je bila noč in dan za čedo vneto,
Da bi ji vse nevarnosti otela;
Različno leto Ti za letam mine,
Pod vodstvom Nje se mirno pase čeda,
Pomika dalje ž njo se v visočine —
Kar kraj nezmerne njive dela vglada.

Preserčne hvale vroče solze lije,
Povzdigne glas, pred Božje gre obličje,
V daritvi svete maše Ga zavžije,
Ki v veri ter'nih vsih je lepotije;
Vsa čeda pri daritvi pa zdihuje
K Očetu za duhovniga vladarja,
Naj v domovino srečno jo spremljuje,
In Mu prijazna je večerna zarja!

In lej! spet novo delo tam zagleda,
Pogresa marsiktero še ovčico!
Obličja skerbniha na njo pogleda,
Pripelje k čedi ločeno samico! —
Naj Te tedaj, častita siva glava,
Pri daljšim delu Večni krepko vodi,
Na obnebi jasnim solnce zlato plava:
Pomoč nebeska vedno s Tabo bodi.

L. E.

V Škofji loki je bila devetnajsta nedelja po Binkoštih dan svetiga veselja za Ločane. Gospod Juri Guzeli, hišnik in kupcevavec, vnet za Božjo čast in čiščenje Marije Device, je iz svojiga premoženja namesto starih kapel in križeviga pota prav novo kalvarijo napravil na prijaznim Hribeu pri podružnici sv. Križa v burgstalski soseski. Te štacione so imenovano nedeljo blagoslovili prečastitljivi prednik sinov sv. Franciška v Ljubljani, O. Kalist Omeje, v pričo silno obilniga pobožniga ljudstva iz loškiga mesta in okolice. Tako lično in prijetno so te kapele v novo postavljene in prav nova pot na Kalvarijo tako lepo speljana, na verhu pa cerkev sv. Križa častitljivo stoji, de mora ta griček zares človeka giniti, pretresti in k posebni pobožnosti in hvaležnosti do križaniga Jezusa vneti. Po pravici se more tudi reči, de blizo in deleč je ni tako prijetne Kalvarije, kakor Hribee pri Škofji loki. Sme se torej med nar. prijazniši božje pota šteti, zakaj resnica je, de to se pravi v duhu sv. Cerkve božje pota opravljati, kadar verni romar bogoljubna romarica prej gre pot Kalvarije, premišljujoč Jezusove stopinje, njega bitko terpljenje in grenko smert, ter ves skesan, od ljubezni v lepo cerkev stopi sv. mašo slišat. Ako so že od nekdanj Ločanje in tudi ljudje od delj z veliko gorečnostjo hodili na Hribee križev pot molit, je zanesljivo, de jih bo velikoserčna naprava imenovaniga dobrotnika k ti pobožnosti še bolj vnela; dobrotnika pa križani Zveličar z vsim časnim in večnim blagodarom za njegovo dobroto blagoslovi.

Iz Gorice 17. listopada. — Naš v. č. gosp. proš so imeli 10 t. m. černo peto mašo v pričo gimnazijalcev in njih profesorjev po ranjem č. o. Romanu Pretnerji, duhovniku iz reda sv. Benedikta in profesorja tukajšnje gimnazije ki je umrl na svojim potovanji o šolskih praznikih v nemškem Gradcu. R. I. P.:

Danica, mislim, nam ni še povedala o šolskih sestrah,

ki jih v Gorici imamo že čez tri leta. Iz Monakoviga pridše sestre so najpred se lotile podučevanja gluhomutastih deklet, izročila se jim je kmalo pozneje vnovič nasnovana naprava za male otročice, lanskiga leta so pa začele začetne šole za žensko mladost — prvi razred, letas drugiga, in v kratkim blezo bodo pričele tudi tretjiga. Število čč. šolskih sester, katerih je bilo le šest do proti koncu pretekliga mesca, se je sedaj pomnožilo neki do 9 oseb. Med temi pridšimi je ena toškanka, ena francozinja, vse druge pa nemkinje. Prevzele so namreč v svojo skerb s pričetim šolskim letam zavod za izobraženje deklet bolj premožnih staršev, kteriga je vodila skoz več let gospodičinja J. Degano. Namen, osnovo, pravila itd. tega zavoda, sedaj pod imenom: „Zavod k naši ljubi Gospoj pod vodstvom ubogih šolskih sester“, si povzemite iz pridjaniga lista, ki so ga imenovane sestre dale natisniti v nemškem jeziku ter ga razposlale tukaj bolj imenitnim družinam v povabilo.* Veseli nas naznaniti, de jih je že čez 40 deklet, ki to šolo obiskujejo z unimi vred, ktire se izrejajo popolnoma v zavodu.

* Po tem razglasu je duša te naprave keršansko katoliška bogoljubna odreja, in stanu ter poklicu primerna, kolikor je moč, vsestranska olika za življenje! Verski in nrauni nauki se v lepo određenih stopnjah učijo in djansko vadijo, vsaki mesec gojenke prejemajo ss. zakramente. — Zmed družih naukov opomnimo nemšine, italijansine in francoščine, lepopisja, naravo- in zemljopisja, številništva. Za zgodbami sv. pisma nasledva razširjanje keršanstva; nekoliko iz občine zgodovine, življenje domorodnih imenitnih mož. Ženske ročne dela, petje in risanje itd. V napravo se jemljó 3—18letne deklice; začetek je 1. listopada, konec leta v kimovcu; plačuje se 300 gld. na leto.

Razgled po keršanskim svetu.

Svitla cesarica Elizabeta se je 17. t. m. zavolj zdravja podala na španski otok Madejra; nj. veličanstvo cesar Francišek Jožef so svojo visoko soprogo do Bambergera spremili in se potem skoz Augsburg v Stutgard podali in od ondod nazaj na Dunaj 21. t. m.

Kardinal Raušer so darovali 10.000 gld. za popravo stoljne cerkve sv. Štefana.

Dunajski katoličanstvu sovražni list „Presse“ je gerdo psoval francoska deržavnika in verla katoličana Montalambert-a in Falloux-a zavolj nekih Avstrii neugodnih besed zastran Benedekt, in teh mož in ž njima vred vsih dobrih katoličanov, „ultramontanov“, ni mogel s primki prenapitati. „Volksfreund“ in „Gegenwart“ sta ga moško zavernila in poslednji list je za to dobil več pohvalnih dopisov, zmed katerih eden pravi: „Ves katoliški svet „Vam je serčno hvaležin za Vašo besedo do Presse“, in pristavi med drugim: „Nar. poslednji čas je, de vsi moške katoličanje nehajo Presse neposredama ali posredama podpirati,“ ker bi bilo grešno izdajstvo, list podpirati, ki v sovražljivosti in podkopovanji katoličanstva nima kmalo enaciga in hoče na to pripraviti, de bi en milijon nad trideset milijoni gospodoval. —

Gegenw. od 20. t. m. pripoveduje, kako silno se „Presse“, „Wanderer“, „Ostdeutsche Post“ in drugi malo-pridni list veselijo, ker menijo, de bo na Francoskim razkolništvo (Schisma) vstalo, in pristavi na zadnje: „Die Hände aber, die sonst dem Heiligthume sich nahen und dennoch diese Presse in ihrem scheusslichen Treiben unterstützen — sie verdienen zu brennen ...“

V Sobotki na ogerskim Slovenskim so te dni roparji v glavno cerkev vlomili in jo oropali. Gredó pa s svojim božje-ropam mem pijanca, kteri unih še ne spazi in sam pred seboj mermra: „Vse vas bom pobil, kolikor vas bo.“ Tatovi mislijo, de ta glas nje tiče, pomečejo tatvino in bežé. (Cyrill a Method.) — Tako je gnjusoba gnjusobo oplasila.

Monakovski viksi škof v pastirskim listu 24. u. m. s presunljivimi besedami svoje verne prosijo, sáj vsak teden 1 vinar sv. Očetu prihraniti. Denarne okolišine rimskiga sv. Sedeža so namreč zmiraj hujši, sovražniki hočejo med drugim tudi s tem rimsko vlado v nič djati, in le-ta viksi pastir naravnost terdijo, de hudobneži merijo na razdjanje papeštva. „Verjemite, preljubi! vinarji vaše ljubezni veliko tehtajo. Pred usmiljenjem Gospodovim bodo najpoprej storili, de bo marsiktera bolna in uboga duša, ki je zdaj še zaslepljena, . . . spoznala, de je britko, ker je svojiga Gospoda in Boga in sv. Cerkev zapustila, in de bo Gospoda zopet iskala, ko se še da najti.“ pravijo viksi pastir med drugim.

Regensburški škof popisujejo v pastirskim listu sedanjí žalostni stan sv. Očeta, ki so čisto v rokah svojih sovražnikov, in jih med Pilatom in Herodom sem ter tje vlačijo, in oni, ki jim vse to britko terpljenje napravljajo, so katoličanje, ki išejo svoje očetomorsko nasilstvo z vnebovpíjočo hinavšino olepševati. Hudo stiskani papež pa nam zamorejo po pravici v svojim terpljenji klicati: Ne jokajte se nad menoj, temveč jokajte se sami nad seboj in nad svojimi otroci, zakaj kakor na Laškim, bi tudi nas rovarstvo zasačilo, ako bi se mu s kersansko pokoršino, kersansko ponižnostjo in zadovoljšino ne ustavljali. Nato živo vabijo k darovam za sv. Očeta, kateri darovi ne de bi mogli biti srebernjaki, zlati; de so le vinarji. Po nemško imenujejo namreč darove za sv. Očeta „vinarje sv. Petra“ Peterspfennig.

V Straubingu se je 27. u. m. dogodila v neki pisarnici posebna sodba Božja. Kmet kmeta potirja za 200 gld. Le-tá pa dolg tají, rekoč: „Bog me štrafaj, če sim ti kaj dolžan!“ — pri ti priči se mertev zgrudi.

V jezuitarskim vstavu v Paderbornu stanuje 81 oo. jezuitov v ravno tisti hiši, ktero jim je bila potlej posvetna oblast vzela, pred 8 leti pa jo neki mestnjan prav dober kap od države kupi, jo grofu Vestfalskemu prepusti, kateri pa jo je oo. jezuitam zročil. De bi pa država več ne segala potem samostanskim posestvu, si je grof sebi in svojim naslednikom lastinsko pravico prideržal, in jezuiti imajo le pravico stanovanja in morajo vsako leto 1 tolar najemšine plačevati, kar je gotovo nar boljši kup najemšina v Evropi.

V pruskim delu bratislavske škofije je leta 1859 prestopilo v kat. Cerkev 329 odraslih protestantov, 31 rongeanskih nevernikov, 3 judje; s 14. letam se je pokatoličilo 499 otrok. Protestanško kersenih pa katoliško odrejaevanih je bilo 212 otrok. Od protestanskih mož, ki so s katoličankami v zakonu, je bilo 1299 otrok katoliško kersenih. De tudi brez odpadov ni bilo, je gotovo, vender se ne morejo primerjati z obilnim številam spreobrnjenih.

Rimsko. Parski katoliški list „Münc. Sonntagsblatt“ prav ginljivo o rimskih dogodbah omeni, kako so bili prvi škofje v Raveni „golobji škofje“ imenovani, ker so bili s prikaznijo beliga goloba od Boga samiga za to čast znamenjani. Tudi ko je bil nekdanj svet zastran noviga papeža, se je visoko z neba bel golob na glavo sv. Fabianu spustil in je bil vzrok, de so ga papeža zvolili. Tako se pripoveduje tudi v bukvicah od Abbé Dumax-a polnih mičnih dogodb iz življenja Pija IX., sedanjiga papeža: Ko so leta 1846 s škofije Imole popotvali v Rim k papeževi volitvi in so v nekim kraji v Markah opoldne konje menjali, se je na njih voz golob spustil, in ljudstvo je veselo klicalo: „Papež bo!“ Golob se nikakor ni dal z vozá odpoditi, dokler se ni ob mestnih vratih na ječo vsedel, kteriga vrata je kmal potem od papeža razklicano pomilostenje odperlo. Tako je Pij IX. papež golo bič; njemu nasproti pa je Napoleon III. aquila rapax, orel ropar, kakor je bil Piju VII. prvi Napoleon. Tako pa bo svet še enkrat vidil, kako poslednjič nemočni močniga, kako golob orla zmaga. V drugi pomenljivi zadevi je Pij IX. do Sardinije. Njemu, kakor je znano, je v starim prerokovanji od posameznih prihodnjih papežev viksigá škofa Malahija, dano znamenje „Crux de cruce“ — križ

s križa. Težki križ je Piju IX. naložila roparska sardinska politika, in ta krajeva rodovina ima savojski križ v svojim gerbu. Med svetoskrunstvi, kterih se sardinska vlada v svojim sedanjim počenjanji zadolžuje, ni nar manjši ta, de križ sardinskiga gerba, v nasprotji z njegovim pomenam, v bandero rovarstva znižuje. To je morebiti, v sklepu z brezbožnim napadam nad sv. Cerkev, infandum scelus — „neizrečena pregreha,“ od ktere govori Herrmann iz Lehnina, in kateri je v ravno tem prerokovanji smert napovedana. Tako piše imenovani list.

Sv. Oče so zlo bolelni. pravijo poslednje naznani. Vse lahko, de jih bo punt res umoril, kakor je že marsiktero blago dušo. Očeta vsiga kersanstva zlasti to v serce boli, de se nobena — tudi katoliška moč ne gane, de bi branila sveto ribcevo dedino.

V Testamentu, ki se Napoleonu I. ali po pravici ali dozdevno pripisuje, pravi „Münc. Sonntagsbl.“ je njegovim naslednikom naročeno, si prizadevati, de zopet cesarstvo nase spravijo, se Laškiga polastijo, ljudi svoje hiše na papeški sedež spravijo, de si tako pravo vlado sveta vstanovijo. Prejden je bil Napoleon I. papeža iz Rima odpravil, je imel namen, papeštvo tako ohraniti, de bi papež imel v lasti samo šepetersko cerkev, Vatikan in inkvizicijsko dvorano; rimsko mesto de naj bi dobilo posebno vlado, do ktere bi papež in italško kraljestvo nič moči ne imela, temuč le na cesarja bi bila natvezena, in papež bi dobival 30 do 40 tavzent lir na leto.

Osnove Napoleona III., pravi uni list dalje, nekako ravno na to mérijó. De je blizo vladavstva sveta, očitno kaže sedanja politiška razmera; de bi rad sv. Očeta kako na Francosko spravil, ni manj jasno. Le samo de bi mu utegnulo spodleteti nad serčnostjo in od Boga razsvitljeno modrostjo papeževo in k sklepu nad voljo Vsigamogocniga, kteriga ne bo noben poslanec (diplomat) k zanikarnimu „načelu od neposredovanja“ prezlobodral. Za zdaj Napoleonova politika saj v to služí, rovarske, roparske derhali, ali kar je ravno to, sardinsko gospodovavstvo od bližnjiga rimskiga okrožja odvracovati. Z več krajev rimske države, ki so jih že v oblasti imeli, so se Piemontezi umaknili in pod brambo francoskiga orožja se je papeževo vladanje povernilo. Po tem takim so še v papeževi oblasti, Rim s Komarko, okrajine Frosinone, Viterbo, Veletri in Civita vekia s 600.000 prebivavci skupaj; vsa cerkvena država jih šteje do treh milijonov.

Če bo sv. Očetu ta betva ostala in doklej, le Bog vé. Tudi se ne vé, če ne bodo vender na zaduje le primorani, Rim zapustiti. V tem primerljeji, je pripravljeno pismo severinske katoliške družbe in vsih katoličanov na Nemškim, ki se že podpisuje, v kterim sv. Očeta prosijo, de naj pridejo na Nemško stanovat, ako jih ne bodo vjetih na Francosko peljali. — Nar močnejši zavezniki sv. Očeta, molitve vernih po vsim svetu, pa med tem neprenehama in z vedno večí gorčnostjo na dalje delajo. V Insbruku je bila 7. u. m. slovesna procesija za sv. Očeta. V Rimu so pobožne opravila še bolj pogoste in pošteni katoličani sv. Očetu pri vsaki priložnosti svojo ljubezen, podložnost očitno skazujejo. Ko so bili 11. u. m. cerkev Marije Device „sopra Minerva“ obiskali, jih je neštevilna množica obdajala, obnebje se je razlegalo od njih slavoklicov in pomolja (balkoni) in okna ob sosednjih cestah so bile praznično ozalísane.

Piemonska sedanja vojna je me mende naslednja: 25.000 vojakov v Piacenci, 15.000 na Modeneškim, 20.000 v Bolonji in Romanji, 50.000 pod Lamarmora-m ob Minčiu. Premakljive narodovne straže menijo 110 kardel s 55.000 možmi napraviti. Precej števila, vender je pravična Božja roka močnejši.

Mladi napolitanski kralj Francišk II. je junak in serčin mož, zraven tega pa zgoli dobrotá. V boji 30. u. m. mu je bila kapica na glavi prestreljena; eden kraljevičev je bil pa na nogi ranjen. Kralj in kraljica sta silo skerbna za

ranjene, tudi za une iz sovražnega kerdela; obojni se čudijo nad njuno dobroto ko bolnišnice obiskujeta. Piemontesk vojak je neki rekel kralju: „Pravili so nam, de ste hudobni in neusmiljeni, goljufali so nas; Vi niste le samo kralj. Vi ste pravi oče“. — Zdaj ima kralj v Gaeti neki še kacic 10.000 vojsakov in se ne misli nasilnikom se podati. Nekaj njegove vojašine je pribežalo na Rimsko, nekaj je po morji poslano v Civita-vekijo, nekaj je tudi od sardinskih samosilnikov vjete. General Bosko ima višji poveljstvo nad posado v Gaeti.

Kaj ima Cerkev od puntarske vlade pričakovati, kaže novi ukaz v Neapelnu, kateri vse prednosti in pravice overže, ki jih duhovstvo v občinskih in kazenskih rečeh ima.

Gospodarstvo novih gospodarjev v Neapelnu je bilo tako, kakoršno pridobitje noviga posestva: silno zapravljanje državniga denara, vnemarnost za kervave potrebe v deželi, raznašanje imenitnih spominkov in cerkvenih reči na ptuje itd. V enim samim mescu je sama kancelija Garibaldiova potrosila 64.000 cekinov ali 300.000 frankov. Po vsm spodnjim Laškim brez števila angleških judov pribarantuje nar bolj redke in častitljive umetne dela in jih iz dežele vlačí; že vidijo v Londnu moštrance in druge svete posode, ki so jih iz Sicilije izvlekli.

Zastran glasovanja v Sicilii za Viktor-Emanvela se marsikaj znamenitiga sliši. V kraji Viko je bilo zmed 11.000 za glasovanje opravičenih le samo 100 prišlo; v Sorenti le samo 3! Ko nikogar več ni bilo, so vse liste z besedo „De“ v volivni pisker vergli.

Na Angleškem je sovraštvo do katolizma veliko, pa le v višjih stanovih pri taci, ki zgodovine ne beró in pameti ne poslušajo, zakaj spremišljeni učeni neprenehama prestopajo v katoliško Cerkev. Taki nevedni in zaslepljeni iz višjih stanov se na vso moč pertijo in laški punt podpirajo, in mislil bi kdo, de katolicani na Angleškem morajo veliko psovanja od ondodniga ljudstva terpeti; vender temu ni tako, kakor „Münst. Sonntagtbl.“ pišejo, ker nižji angleško ljudstvo, ki sicer od katolicanstva ravno tako malo vé, kakor od svoje lastne vere, katoliške duhovne spoštuje in ljubi, ker jih pri vsaki priložnosti spoznajo kakor prijatle ubozih. „Iz njih del jih bote spoznali.“

Iz Carjigrada pišejo, de se v Bulgarii že več mescev nekaj pripravlja v nezedinjeni greški cerkvi; dolge verste s tavženti podpisov gredo na okrog in spodbudujejo k prestopu v katoliško Cerkev. Kteri so še omahovali, so z nedavno zvoljenim novim greškim patriarham do terdniga sklepa dozoreli. Svojimu škofu so Bulgari naznanili, ako se gre novimu patriarhu poklonit in mu pokoršino skazat, de naj ne hodi več v svojo cerkev, ako noče sramotno iz nje pognan biti. Škofu, ki je bil že kdaj odmenjen, se s patriarham razdvojiti, ni bilo treba tega opomena. 23. vinotoka (okt.) je 1000 Bulgarov s svojim škofam in duhovstvom na čelu razglasilo naznanilo, s katerim se odpovejo vladi greške cerkve, ki jo imenujejo tujo in nekersansko in Njih svetost Pija IX. prosijo, de naj bulgarsko cerkev sprejmejo v naročje vesoljne in katoliške Cerkve, s prideržkam, de smejo svoje narodovne in kanoniško posvečene cerkvene obrede ohraniti. Bulgarski slovanski narod šteje do 4 milijonov duš. Bog razsvétli naše ločene brate! z obema rakama jih bomo objeli, ko se vernejo v naročje naše občinske matere katoliške Cerkve.

Drobtine.

Santovi hudoba. Od kod je ta beseda? Münch. „Pastoralblatt“ razlaga to ime iz starih podob, kakor se hudobni duh mala, zlasti iz ostanka podobe v freisinski stoljni cerkvi od vesoljne sodbe. Tamkej je viditi satana z različno narejenima nogama. Desna je kratka in skercena, leva

pa čez mero široka in dolga. Pomen je pa ta le: Desna ali prava noga se je skercila ali se zmanjšala, ker je hudoba nič ne rabi, nikoli po pravi poti ne hodi; kar pa se ne rabi, sčasama v nič gre. Leva noga pa je vedno v rabi, ker zmiraj le levično, le po krivičnih stezah hodi; torej ta noga silo rase in se redi. Ker, so tedaj satana na podobah z daljši in krajši nogo vidili malaniga, so sklenili, da mora šepati ali šantati in tako so mu vseskozi zgorej rečeno ime dajali.

Domače duhovne vaje,

svetó živeti in zveličano umreti.

(Dalje.)

Spokorniku pomaga k stanovitnosti misel: Veliko hudiga sim storil; malo dobriga sim storil; kar sim dobriga storil, sim le slabo storil ali opravil. Od perva tih 3 reči smo že nekaj prevdarili; gremo tadaj k drugi: Malo dobriga sim v svojim življenji storil.

Ako preštejem leta, mesce, tedne, dneve in ure, kar na svetu živim, in vse prevdarim, koliko vse počezi sim obrnil tega časa za svojo dušo, koliko pa za svoje telo: kakošen bo razloček? ktero bo pretehtalo? Nasledek tega premislika že mi hudo prizreva; imam pa še nekaj prevdariti, kar bo morebiti še hujsi peklo, namreč: Koliko časa nisim ne za dušo, ne za telo obrnil, ampak obema naravnost v škodo, to je: v postopanje, v čisto prazno posedovanje, dolgočasovanje, vnemarno kremljanje in zanikarno žlobodranje! To je prav hudo in žalostno, vender me nekaj še bolj skerbi. Koliko tega časa, ki mi je bil zanesljivo le samo za Božjo čast, za moje in bližnjiga zveličanje od neskončno modriga Stvarnika odločen, — koliko tega časa sim jest celo v nečast Božjo, v svojo in bližnjiga dušno škodo, v žaljenje Božje — v greh obračal! — Ako bi mi bilo še danes umreti, kako se bom od vsiga tega pred pravičnim Sodnikom odgovoril. Usmili se me, o Bog! in nikar v menoj ne delaj po mojih zanikarnostih, pregrehah in hudobijah: v prihodnjic hočem dragi čas bolje obračati, ako me še nadalje živeti pustiš.

Duhovske zadeve.

V goriški nadškofii: Č. gosp. Štefan Doljak, kaplan v Št. Mavri, je izvoljen dekan v Devin. Za duhovne pomočnike so odločeni naslednji čč. gg.: Jož. Brešan v Cirkno, — Franc Korón v Štjajak; — Anton Lukežič v št. Peter laški; — Ang. Venturini je prestavljen v Joaniz; — Evg. Karl Valussi je poslan v Beč se učiti dohtarstva bogaslovja. — Umerl je Jož Vidrih, duhovnik v pokoji. R. I. P.!

V ljubljanski škofii. Ker je dobrovski fajmošter, g. Jož. Nahtigal, 4. t. m. umerl, je fara Dobrova 7. t. m. razpisana; prošnje za njo do prečast. ljubljanskiga stoljniga kapitelná se po navadi v knežješkofijski pisarnici oddajajo. V Dol ne pride g. M. Tome, kakor je bilo zadnjič naznanjeno, ampak g. Jožef Alijančič, duh. pom. v Šmartnim pri Kranji, namesto bolniga dolskiga duh. pom. g. Jan. Oreška. Namesto oboleuiga g. duh. pom. g. Vencesl. Peharca na Igu pride g. Šim. Pleničar, duh. pom. v Merni peči. G. Jan. Dolinar, mestni duh. pom. v Kamniku, pride za duh. pom. v Breznico. Novoposvečeni mašnik križanskiga reda, g. Tom. Kikel, pride za duh. pom. v Vinice.

Dobrotni darovi.

Za afrikanski misijon.

G. A. K. 1 tolar, t. j., 2 gold. 12 kr. st. dn. — G. L. Stupica 5 gold. — Dve sestri 2. gold. — (Z Bl. prejel posl. den. za sv. Detinstvo.)